

Täysistunto

Torstai 17.3.2022 klo 15.59—17.42

2.1. Suullinen kysymys hybridivaikuttamisen estämisestä (Jari Ronkainen ps)

Suullinen kysymys SKT 41/2022 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Ronkainen, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.01 **Jari Ronkainen ps:** Arvoisa puhemies! Viimeistään nyt on hallituksenkin tunnustettava se uhka, että Venäjä voi kohdistaa Suomea vastaan hybriditoimintaa. Se voi tarkoittaa esimerkiksi laittomien siirtolaisten pakkaamista Suomen vastaiselle rajalle pyrkimään Suomeen. Ei ole kauaa, kun Valko-Venäjä masinoi vastaavan hyökkäyksen Puolaa ja Liettuaa vastaan.

Äskettäin sisäministeriö julkaisi selvityksen lainsäädännön muutostarpeista, joilla tällaista siirtolaisuutta voitaisiin ehkäistä. Selvityksessä ei kuitenkaan ilmene ainoatakaan konkreettista keinoa estää vihamielisessä tarkoituksessa Suomeen kohdistettuja siirtolaisvirtoja. Ei auta, suljeteko jonkun rajanylityspaikan tai missä ja kuinka nopeasti käsittelette hakemukset: turvapaikanhakuoikeus on pystyttävä keskeyttämään, mikäli sitä käytetään hybridisodankäynnin välineenä. [Petri Huru: Juuri näin!] Arvoisa ministeri, aiotteko mahdollistaa turvapaikanhakuoikeuden keskeyttämisen, ja jos ette, niin miksi?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Mikkonen, olkaa hyvä.

16.02 **Sisäministeri Krista Mikkonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aivan kuten kysyjä sanoi, niin me tiedämme, että tämä uusi turvallisuuspoliittinen tilanne voi aiheuttaa erilaista vaikuttamista myös Suomeen, hyvin monenlaisia vaikuttamiskeinoja eliikkä tällaista hybridivaikuttamista tai laajamittaista vaikuttamista. Ja aivan samalla tavalla kuin olemme varautuneet aseelliseen hyökkäykseen, olemme varautuneet muuhun Suomen suvereniteettiä loukkaavaan ja uhkaavaan toimintaan, kuten tällaiseen erilaiseen hybridivaikuttamiseen. Ja aivan samoin kuin aseellisen uhan osalta, hybridivaikuttamiseen vastaaminen toteutuu kulloisenkin tilanteen mukaisesti. Käyttöön otettavat toimet riippuvat kulloinkin käsillä olevasta tilanteesta, ja niiden soveltamisesta päättävät operatiivista toimintaa johtavat ja toteuttavat henkilöt. Meidän poliitikkojen tehtävänä on varmistaa, että se lainsäädäntökehys vastata erilaisiin hybridivaikuttamisen keinoihin on kunnossa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 27/2022 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Ronkainen, olkaa hyvä.

16.03 Jari Ronkainen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomen pitää varautua Venäjältä mahdollisesti tuleviin suuriin ihmismääriin, ja huomautamme, ettei asiassa tule olla sinisilmäinen. Toimet rajaturvallisuuden takaamiseksi ja vihamielisen vaikuttamisen estämiseksi eivät ole riittäviä, mikäli hallitus on pitämässä aina turvapaikkahakuoikeuden voimassa. Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on linjannut, että Puola toimi laillisesti evätessään pääsyn maahan Valko-Venäjän hybridihyökkäyksessä. Komissio on esittänyt muuttoliikkeen hyväksikäytön ehkäisemiseksi koviakin keinoja, mutta hallitus on vastannut Brysseliin, että yksilöllä on aina oltava mahdollisuus jättää suojeluhakemus.

Arvoisa sisäministeri, älkää olko naiiveja. Varauduttko Venäjältä mahdollisesti tulevaan siirtolaisuhkaan niin, että Suomeen pääsy voidaan estää?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Mikkonen, olkaa hyvä. [Sanna Antikainen: Nyt suora vastaus!]

16.04 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Juuri näin, me varaudumme erilaisiin hybridivaikuttamisen keinoihin ja myös tällaiseen niin kutsuttuun välineellistämiseen elikkä siihen, kun ihmisiä tuodaan iso joukko rajalle ja väkisin laitetaan heitä rajan yli. Tätä varten todella teimme tarkastelun, minkälaista lainsäädäntömuutosta meidän on syytä tehdä, ja tietysti riippuen siitä, miten laajasta joukosta on kyse, myös toimet ovat erilaisia. Näistä lainsäädäntömuutoksista huomattiin, että niitä tarvitaan toisaalta meidän ulkomaalaislakiin. Tämän rajamenettelykäytännön, mitä EU:kin on suosittanut, haluamme ottaa myös Suomessa käyttöön. Toisaalta myös meidän Rajavartiolaitos kertoi, minkälaisille muutoksille he näkevät rajalaissa tarpeen.

Näihin tilanteisiin vastataan kulloinkin niiden vaatimalla tavalla. Käytetään niitä keinoja, joilla tilanne saadaan hallintaan. Esimerkiksi jos itärajalla tällaista laajamittaista [Puhemies koputtaa] välineellistä vaikuttamista tapahtuu, voimme sulkea raja-asemia siltä osin kuin se on tarpeellista, [Puhemies: Kiitoksia!] tarvittaessa jopa kaikki.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Purra, olkaa hyvä.

16.06 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Suomessa on oltu sinisilmäisiä. En puhu pelkästään Venäjästä ja maa- ja kiinteistökaupoista, kaksoiskansalaisuudesta, viisumivapauden väläyttelystä, vaan ylipäätään. Kaikki ulkoa tuleva on otettu kuin viattomuudella vastaan. Tervetuloa Suomeen, me autamme, me hoidamme, me maksamme, olemme valmiita siihen. Tämä on hyväuskoisuutta, ja meidän järjestelmämme pitkälti perustuu tällaiselle. Mutta nyt ei ole siihen enää mahdollisuuksia. Suomalaisten pitää näinä aikoina kyetä kylmähermoisuuteen ja siihen, että tosiasiat oikeasti ymmärretään.

Venäläisten viisumihakemukset Suomeen ovat kaksinkertaistuneet. Suomi ei harkitse maahantulon rajoittamista toisin kuin esimerkiksi Viro. Kysyn hallitukselta: onko tämän päätöksen yhteys turvallisuuskysymyksiin riittävällä tavalla huomioitu?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 27/2022 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Mikkonen, olkaa hyvä.

16.07 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Itse asiassa venäläisten viisumihakemukset ovat tällä hetkellä hyvin matalalla tasolla verrattuna normaaliin aikaan, ja tuolla itärajalla rajaliikenne on noin kymmenen prosenttia siitä, mitä se oli ennen koronaa.

Viisumihakemusten osalta tietysti tiedämme, että viisumia haettaessa ihmisten taustat tutkitaan. Samoin oleskelulupia haettaessa ihmisten taustat tutkitaan, ja tiedämme, ketä tänne on tulossa. Rajalla rajatarkastukset tehdään niin, että voimme varmistaa, että asiakirjat ovat kunnossa. Voimme katsoa myös erilaisista kansainvälisistä rekistereistä, jos siellä on jotakin hälyttävää jonkun ihmisen turvallisuusnäkökulmasta niin, että se turvallisuushaaste meille aiheuttaisi.

On ihan selvää, että meidän täytyy huolehtia tämäntyyppisistä asioista. Meidän täytyy yhdessä huolehtia turvallisuudesta, ja totta kai näihin valmistaudutaan ja varaudutaan.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Niemi, olkaa hyvä.

16.08 Veijo Niemi ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Rajavartiolaitoksella on jo vuodesta 1993 saakka ollut vapaaehtoisia valmiusjoukkueita. Suomen ulkorajojen lähellä olevissa kunnissa asuu paljon reserviläisiä, monet heistä tuntevat kotiseutunsa ympäristön ja alueensa asukkaat hyvin. Nopea ja suora tiedonkulku paikallisten asukkaiden välillä on aina kaiken hybridivaikuttamisen tehokas estäjä. Mitä mieltä olette, arvoisa ministeri, eikö nyt kannattaisi rajojen lähellä asuvia reserviläisiä pyytää rajavalvonnan apuresurssiksi sekä nopean ja suoran paikallisen tiedon välittäjiksi?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Mikkonen, olkaa hyvä.

16.08 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun Rajavartiolaitokselta kysyttiin näitä esityksiä, miten rajavartiolakia tulisi uudistaa, minkälaisia muutoksia siihen tarvittaisiin, jotta voisimme entistä paremmin varmistaa rajojemme turvallisuutta ja mahdollisesti ottaa käyttöön uudenlaisia teknisiä välineitä, niin yksi Rajavartiolaitoksen ehdotus oli myös, että paremmin hyödynnämme sekä opiskelijoita että entisiä rajavaltioita, eläkkeellä olevia. Itse asiassa meidän myös nyt, kun koronan aikaan sisärajavalvontaa otettiin käyttöön väliaikaisesti, pystyimme tässä myös hyödyntämään näitä eläkkeellä olevia rajavaltioita, ja tämä on varmasti yksi semmoinen resurssi, mistä meidän pitää huolehtia, ja pitää katsoa myös, että lainsäädäntö siltä osin on kunnossa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Mykkänen, olkaa hyvä.

16.09 Kai Mykkänen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Toivon, että meillä on tässä salissa laaja konsensus siitä, että me emme tule altistamaan Suomea sellaiselle painostukselle, kuten näemme esimerkiksi Puolan, Liettuan, muidenkin maiden osalta, että tehdään pakolaisuudesta irvikuva, tehdään siitä painostuksen väline. Kiitän sisäministeriä siitä, että hän eilen tässä salissa totesi, että itäraja voidaan tällaisessa turvapaikanhaun irvikuvaksi kääntämisen tilanteessa sulkea ja tehdä tyhjäksi se painostusyritys. Lähetetään

Pöytäkirjan asiakohta PTK 27/2022 vp

tämä viesti myös selvänä Suomen toimintalinjana, jolloin motiivi ajaa poloisia ihmisiä rajojen väliin estyy.

Kysyn nyt oikeusministeriltä: kun valmiuslain uudistamishanke käynnistyy, niin tulemmehan me tekemään selvästi oikeustilan sellaiseksi, että virkahenkilöt tällaisessa tilanteessa pystyvät toteuttamaan sitä [Puhemies koputtaa] vaarantamatta omaa oikeusturvaansa?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Henriksson, olkaa hyvä.

16.11 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Niin kuin tällä viikolla olen kertonut, tässä käynnistyy myös tällainen pikakaistavalmistelu nykyiseen valmiuslakiin. Sen ohella tehdään se iso, suuri valmiuslakiuudistus, mutta meille tässä hetkessä nyt mielenkiintoista on tietysti tämä pikakaistavalmistelu. Ja virkamiehillä on nyt jokaisessa ministeriössä tehtävänä miettiä juuri niitä keinoja, jotka siihen tarvitaan, eli oikeusministeriö on pyytänyt kaikilta vastuuministeriöiltä heidän arvionsa siitä, minkälaisia toimivaltuuksia tarvitaan. Ja me otamme nyt kaiken sen palautteen oikeusministeriöön sitten, ja sen pohjalta ruvetaan kirjoittamaan tätä uutta lakipykälää, eli tarkoitus on luoda uusi poikkeusolokriteeri ja sen päälle valtuudet.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Wallinheimo, olkaa hyvä.

16.12 Sinuhe Wallinheimo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä muuttuneessa turvallisuusympäristössä Suomelle on ensisijaisen tärkeää varautua erilaisten hybridiuhkien torjuntaan. Meillä on oltava käytössämme tehokkaat keinot puolustaa Suomea kaikissa olosuhteissa. Tämä tarkoittaa sitä, että korjaamme lainsäädännössä olevat puutteet ja takaamme riittävät resurssit meidän turvallisuudestamme vastaaville tahoille.

Eräs asia, joka tarvitsee erityistä huomiota, on Suomen huoltovarmuuden ylläpito. Asiantuntijat ovat julkisuudessa arvioineet muun muassa sitä, että Venäjän aloittaman sodan pitkittyessä seurauksena on ainakin puutteita kyberasiantuntijoista, lannoitteista ja maa-kaasusta ja niin edelleen. Koronapandemiassa kärsimme muun muassa maskisotkuista, ja siitä syntyi melkoinen sekasotku. Siksi kysyisinkin asianomaiselta ministeriltä: olemmekohan nyt paremmin varautuneet kaikkeen tulevaan?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Haatainen, olkaa hyvä.

16.13 Työministeri Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Huoltovarmuudesta vastaavana ministerinä voin kertoa, että meillä on hyvin pitkät perinteet huoltovarmuuden turvaamiseksi, ja se perustuu erittäin laajaan ja tiiviiseen yhteistyöhön elinkeinoelämän kanssa tällaisen poolijärjestelyn kautta, eli Huoltovarmuuskeskus seuraa jatkuvasti, mitä tapahtuu.

Erityisesti nyt tämän Ukrainan kriisin aikana [Vilhelm Junnilan välihuuto] nämä pakotteet ja vastapakotteet ovat aiheuttaneet tietenkin eri aloilla ongelmia. Ensimmäisenä on käyty läpi energiaa, on käyty läpi ruokaturvaa ja tietenkin liikennettä, logistiikkaa — kaikkia näitä keskeisiä sektoreita. Hallitus on tehnyt myös päätöksiä maatalouden osalta ruokaturvallisuuden varmistamiseksi, muun muassa tänään valtioneuvosto esittelistäni va-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 27/2022 vp

pautti varmuusvarastoja, eli saadaan nyt sitten siemenviljaa viljelijöille, jotta voimme turvata tämän oman kotimaisen ruokatuotannon viljelijöiden osalta. [Sanna Antikainen: Halitus, käyttäkää oikeita termejä, se on Venäjän hyökkäyssota!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Vikman, olkaa hyvä.

16.14 Sofia Vikman kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomalaisen yhteiskunnan pitää olla varautunut monenlaiseen vaikuttamiseen. Me kaikki tiedämme, miten tuhoisia myös kyberhyökkäykset voivat olla ja miten ne pahimmillaan uhkaavat yhteiskunnan toimintaa. Hiljattain olemme nähneet muun muassa laajan palvelunestohyökkäyksen Nordeaan sekä havainneet poikkeuksellisen paljon GPS-häirintää itärajalla.

Tällä hetkellä suomalaisen yhteiskunnan kokonaisvaltaisesta puolustamisesta kyberympäristössä ei vastaa mikään taho yksiselitteisesti vaan toimivaltuudet hajaantuvat. Kysyn hallitukselta: miten parannamme kyberpuolustustamme ja sen valtiollista koordinaatiota ja johtamista?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Harakka, olkaa hyvä.

16.15 Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitän lämpimästi tästä kysymyksestä, sillä kyberturvallisuus on ollut asia, joka myöskin tässä salissa on ollut suuren huolen ja toiveiden kohteena.

Nyt valmistelemme Venäjän hyökkäyksestä johtuvaa uutta ajankohtaiskatsausta, ja siinä yksi tärkeä osa tulee olemaan kyberturvallisuus, ja siitä vastaa digitalisaation, datahallinnon ja julkisen hallinnon ministerityöryhmä. Se nimenomaan pystyy vastaamaan siihen kysymykseen, että meillä on olemassa selkeä johtamisjärjestelmä ja selkeät varautumiset kyberhyökkäysten osalta.

Kaikki se, mitä Ukrainassa on tapahtunut viimeisten vuosien aikana, on ilmiötasolla koettu ja torjuttu myös Suomessa. Meillä on järjestelmä, jossa liikenne- ja viestintäministeriöön sijoitettu kyberturvallisuusjohtaja on vastuussa tilannekuvasta ja alan yhteistyöstä, ja häiriön sattuessa liikenne- ja viestintäministeriö hoitaa koordinaation koko valtioneuvoston, [Puhemies koputtaa] koko julkisen hallinnon tasolla. [Puhemies: Kiitoksia.] Olemme myöskin lisäämässä resursseja kyberturvallisuuteen.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Räsänen, olkaa hyvä. — Mikrofoni.

16.16 Päivi Räsänen kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Täällä on useita kertoja sisäministeriltä kysytty tästä valmiuslain ja rajaturvallisuuslain uudistamisesta. Ja kysyn nyt vielä: voitteko varmistaa sen, että saamme pikaisesti, ja minkälaisella aikataululla saamme ne säädökset, joilla voimme varmistaa, että tällaista aggressiivista maahantuloa, muuttoliikkeitä ei käytetä hybridivaikuttamisen välineenä, että voidaan turvapaikanhaku yksinkertaisesti tilapäisesti keskeyttää?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Mikkonen, olkaa hyvä.

16.17 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Niin kuin kerroin ja niin kuin oikeusministeri Henriksson tässä kertoi, todellakin nyt ollaan läh-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 27/2022 vp

dössä liikkeelle toisaalta valmiuslain uudistamisessa niin, että irrotetaan siitä se osa, jolla voidaan nämä hybridiuhkat myös ottaa sinne selkeästi yhdeksi kriteeriksi valmiuslain käyttöönotolle, ja toisaalta me olemme tutkineet sitä muuta lainsäädäntöä sisäministeriön toimialalla esimerkiksi rajalakiin liittyen. Näitä kaikkia lähdetään nyt yhdessä viemään eteenpäin.

Mutta on sitten hyvä huomata, että meillä on jo lainsäädäntöä, jonka myötä voimme toimia. Tämä ei ole kaikki uutta, vaan nimenomaan meillä on olemassa olevaa lainsäädäntöä. Meillä on tehty varautumista. Meillä on viranomaisilla olemassa suunnitelmat, miten toimia erilaisissa tilanteissa ja miten torjua erilaisia uhkia. Siinä mielessä me emme mitenkään aloita tyhjästä, vaan paljon on tehty, mutta totta kai me tiedämme, [Puhemies koputtaa] että koko ajan täytyy tarkastella, että asiat ovat ajan tasalla myös lainsäädännön osalta.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Rantanen, Piritta, olkaa hyvä.

16.18 Piritta Rantanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ukrainan tilanne aiheuttaa nyt paljon huolta ja epävarmuutta myös suomalaisissa, ja käsissämme onkin monenlaisia uusia uhkia. Suomalaisilla on kova tahto auttaa ukrainalaisia monin eri tavoin. Meillä on esimerkiksi toimivia järjestöjä, jotka tekevät todella tärkeää työtä pakolaisten auttamiseksi niin Ukrainan naapurimaissa kuin Suomessakin.

Puolalla ja muilla naapurimailla on nyt iso rooli tämän hetken pakolaisten hallinnassa. Perheet hajoavat, ja ihmisiä joutuu paikkoihin, joihin he eivät halua. Millainen on Puolasta tullut viesti tilanteen hallinnasta, ja voimmeko tehdä jotakin ihmiskaupan estämiseksi tässä kamalassa tilanteessa niin EU:n sisällä kuin Suomessakin?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Mikkonen, olkaa hyvä.

16.19 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos tärkeästä kysymyksestä.

Me tiedämme, että kriisiä myös käytetään hyväksi, ja sen takia valitettavasti tässäkin kriisissä olemme kuulleet ja tiedämme, että tällaisia tapauksia, missä esimerkiksi ihmiskauppaa harjoitetaan ja rikollisjärjestöt hyödyntävät tätä kaoottista ja sekasortoista tilannetta, on jo olemassa.

Me olemme Suomessa varautuneet tähän. Yhtä lailla EU-maat yhdessä ovat varautuneet tähän, ja esimerkiksi ihmiskaupan vastainen yksikkö tekee nyt valtavasti työtä sen osalta, että voimme torjua tällaiset ihmiskaupparyitykset. Ja tästä keskustelua käydään: Interpol on tässä tietysti myös aktiivinen, Frontex elikkä EU:n yhteinen rajavirasto ja muut viranomaiset, Europol ja niin edelleen, tekevät tiiviisti yhteistyötä siinä, että pystymme niitä lieveilmiöitä, jotka tällaisiin kriiseihin aina liittyvät, [Puhemies koputtaa] torjumaan mahdollisimman paljon.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Elomaa, olkaa hyvä.

16.20 Ritva Elomaa ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hybridivaikuttamisen uhka on kasvanut niin Suomen rajoilla kuin rajojen sisäpuolellakin. Käytännössä Rajavartiolaitos on valtiomme silmät ja suoja yli 1 300 kilometriä pitkällä itärajalla. Maailmanti-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 27/2022 vp

lanne on muuttunut ja riskit kohonneet siitä, kun Rajavartiolaitoksen resursseista viimeksi linjattiin budjettipäätösten yhteydessä. Kova tarve lisärahoitukselle on nyt itsestäänselvyys, jotta vahti pelaa ja käytössä on riittävästi laadukasta sekä kehittynyttä kalustoa.

Kysyn asianomaiselta ministeriltä: onko hallitus valmis lisäämään Rajavartiolaitoksen rahoitusta ja näin parantamaan maamme valmiutta huolehtia rajaturvallisuudesta, vai mennäänkö eteenpäin pelkän uskon ja toivon varassa, varautumatta tilanteen edellyttämällä tavalla, eritoten itärajalla?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Pääministerin sijainen, ministeri Saarikko, olkaa hyvä.

16.21 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ei mennä vain uskon eikä toivon varassa, vaan suomalainen rajaviranomainen ja Rajavartiolaitos tekee erinomaista työtä. Sitä on pitkään tehty myös erittäin hyvässä ja rauhanomaisessa yhteistyössä rajan yli, mutta tilanne on nyt muuttunut. Venäjän hyökkäyssodan jälkeen meillä on väistämätön tarve katsoa kokonaisturvallisuuttamme uudella tavalla.

On tämän salin keskustelun kuvan mukaista myös se valmistelu, jota hallitus tekee kehyksistä, talouden raamista ja tulevien vuosien menoista — viittaen siis siihen, että on itsestään selvää, että puolustusmenot ovat erityisen vakavan tarkastelun alla, mutta niin on myös kokonaisturvallisuus, johon kuuluvat rajaviranomaiset ja rajaturvallisuus ja myös tämä täällä salissa esiin noussut kyberhyökkäysten uhka.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Ovaska, olkaa hyvä.

16.22 Jouni Ovaska kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Täällä nostettiin esiin tämä kybervaikuttaminen, ja tosiaan nythän Finanssivalvonta on kertonut, että meillä on jo tämän sodan seurauksena monia toimijoita ja palveluntarjoajia, joilla nämä uhkat ovat kasvaneet. On tärkeää tietysti tämä koordinaatio, mutta vielä tärkeämpää on se, että Suomi varautuu, Suomi seuraa ja ennen kaikkea pyrkii estämään nämä hyökkäykset. Kysymykseni onkin: millä tavalla me varmistamme sen, että näitä hyökkäyksiä pystyttäisiin vähentämään ja meillä tulisi niistä myöskin aina ajankohtainen tieto? Toisaalta myöskin on kysymys siitä, että montaa suomalaista huolettaa tällä hetkellä, mihin kaikkeen tässä pitää oikein varautua. Millä tavalla hallitus seuraa tätä kaikkea keskustelua ja tapahtumia?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Harakka, olkaa hyvä.

16.23 Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka (vastauspuheenvuoro): Edelleen kiitos erittäin tärkeästä kysymyksestä. — Tällä hetkellä tilanteemme kyberhyökkäysten osalta on tavanomainen. Ja kuitenkin, kuten tässä on jo todettu, varautumista tehdään koko ajan. Siinä on luonnollisesti kaksi tärkeää seikkaa, joista toinen on resurssit ja toinen on lainsäädäntö.

Ensinnäkin resursseista: me emme ole nyt tilanteessa, jossa yhtäkkiä huomaisi kyberturvallisuuden tarpeen, vaan teimme jo viime kesänä kaksikin hallituksen periaatepäätöstä, joissa nimenomaan käytiin läpi tietoturva kriittisillä sektoreilla, ja sieltä meillä on jo nyt tietoa, mitkä ovat ne resurssitarpeet kautta valtion ja julkisen hallinnon.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 27/2022 vp

Lainsäädännön osalta meillä tilanne on kunnossa, mutta meillä on erittäin tärkeä lainsäädäntöhanke, jossa otamme mallia poliisin, Tullin ja Rajavartioston erinomaisesta yhteistyöstä muilla sektoreilla, myöskin täällä kyberosastolla, niin että yhteiset johtojärjestelmät, yhteiset resurssit [Puhemies koputtaa] ja tällä tavoin yhteinen tehostaminen myös viranomaispuolella olisivat entistäkin parempia.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Myönnän vielä yhden lisäkysymyksen tähän kysymykseen ja siihen vastauksen. — Edustaja Ronkainen, olkaa hyvä.

16.24 Jari Ronkainen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hybridivaikuttamiseen kuuluvat myös tiedustelu ja mielipidevaikuttaminen, joita takuulla tehdään parasta aikaa Venäjän hallinnon toimesta myös Suomessa. Allegro-juna tuo päivittäin satoja venäläisiä Suomeen. Heillä on maahantulon lailliset edellytykset, eivätkä he suurilta osin ole turvapaikanhakijoita.

Kysymys kuuluukin: Tiedämmekö kaikkien motiivit? Jos maahantulon edellytykset täyttyvät, meillä ei juurikaan ole keinoja näitä motiiveja tutkia. Joukossa voi kuitenkin olla heitä, joiden motiivit eivät Suomen etujen kannalta ole hyväksyttäviä. Arvoisa sisäministeri, miten pidätte huolta siitä, että Suomeen parasta aikaakin saapuvien venäläisten motiivit eivät ole esimerkiksi tiedustelu tai vaikuttaminen Putinin nimissä? [Sanna Antikainen: Tärkeä kysymys!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Mikkonen, olkaa hyvä.

16.25 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Allegro-juna tosiaan kulkee. Matkustajamäärät ovat itse asiassa tällä viikolla vähentyneet viime viikosta, ja Allegro-junaanhan ei pääse, ellei ole asianmukaisia asiakirjoja. Tietysti me tiedämme siis, keitä sieltä junasta tulee. Ja meillä on, niin kuin kysyjäkin totesi, toisaalta tiedustelupalvelu, toisaalta niitä viisumeja tai oleskelulupia haettaessa me olemme ihmisten taustoja selvittäneet. Siinä mielessä meillä on hyvä käsitys siitä, kuka junaa käyttää.

On myös hyvä huomioda, että valtaosa Allegro-junalla tulleista jatkaa suoraan lentokentälle ja siitä eteenpäin kolmansiin maihin. Siellä on paljon sellaisia venäläisiä, jotka asuvat pysyvästi jossain muussa Euroopan maassa. He ovat siellä töissä, heillä on siellä perhe, heillä on siellä elämä, ja he palaavat nyt sinne omiin koteihinsa.

Kysymyksen käsittely päättyi.